Instanța de fond: Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) (jud. Veronica Jomiru-Niculiță)

Dosarul nr. 3a-192/25 (2-24024295-02-3a-29012025)

Republica Moldova
Curtea de Apel Centru
D E C I Z I E

15 aprilie 2025 mun. Chişinău

Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Centru

Având în componenţa sa:

Preşedintele şedinţei, judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Dașchevici Grigore şi Bostan Angela

Grefier Mazurchevici Maria

Judecînd în şedinţă închisă, cererea de apel declarată de Khersonskaya Liudmila asupra hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 23 septembrie 2024, adoptată la acțiunea în contencios administrativ depusă de Khersonskaya Liudmila către Inspectoratul General pentru Migrație, Direcția Azil și Apatridie privind anularea actului administrativ individual defavorabil,

C o n s t a t ă:

Obiectul acțiunii, circumstanţele cauzei:

La 01 martie 2024, reclamanta Khersonskaya Liudmila, prin intermediul avocatului Timotin Iulian a depus cerere de chemare în judecată împotriva pârâtului-Inspectoratul General pentru Migrațiune, Direcția Azil și Apatridie privind anularea actului administrativ individual defavorabil.

În motivarea acțiunii, s-a indicat că, Khersonskaya Liudmila este cetățean al Republicii ***** și s-a adresat către Direcția Azil și Apatridie al Inspectoratului General pentru Migrație din cadrul MAI cu cerere privind acordarea azilului în Republica Moldova.

La *****, Direcția Azil și Apatridie al Inspectoratului General pentru Migrație prin decizia sa *****, a respins cererea de azil a cetățeanului străin - Khersonskaya Liudmila.

Consideră că, decizia în cauză este una neîntemeiată, prin care se încalcă grav un șir de principii fundamentale consfințite atât la nivel național (art.11 al Legii

nr.270 din 18.12.2008, art.19 alin.(3) al Constituției R.M.), cât și la nivel internațional (art.5 alin.(1) din CEDO), iar temeiurile invocate - fiind formale, menite să restrângă nefondat dreptul la azil al persoanei.

Reclamanta a punctat că, este cetățeancă a statului ***** și este o activistă de opoziție, a participat la mitingul organizat de Svetlana Tihanovskaia, care era canditată la Președenție, iar în rezultatul pierderii alegerilor, a fost nevoită să părăsească țara, din considerentul că securitatea acesteia era pusă în pericol.

Precizează că, susținătorii în cursa electorală ai Svetlanei Tihanovskaia, s-au ales cu percheziții, sechestrări de bunuri, amenințări și fabricarea de dosare penale în caz de neconlucrare cu autoritățile statului *****.

Remarcă reclamanta că și fiul său, fiind cetațean al statului *****, a făcut parte din grupul de simpatizanți/susținători ai opoziției, respectiv în rezultatul alegerilor din anul 2020, acesta a fost abordat de autorități, pentru a da declarații în defavoarea candidatului opoziției, despre careva finanțări ilegale și coruperea alegătorilor, iar fiul reclamantei categoric a refuzat să conclucreze cu autoritățile, din dorința de a nu depune careva mărturii false, care erau generate de constrângere emoțională, cu amenințări la adresa sa și a familiei sale.

Menționează că, a decis să plece din țara de origine spre Ucraina, iar la 24.02.2022, teritoriul țării date a fost atacat într-o escaladă majoră de militarii ruși, iar concentrarea atacurilor a fost efectuată asupra orasului Kiev. Atacurile aeriene și invazia terestră a forțelor rusești, atât cât și altercațiile acestora cu armata ucraineană, a pus în pericol viața civililor din zonă, distrugerea infrastructurii etc., iar Ucraina a decretat legea marțială și a ordonat mobilizarea generală pentru înrolarea tuturor bărbaților apți de luptă.

Din considerentele enumerate supra, pentru asigurarea integrității vieții, reclamanta a întreprins toate măsurile pentru a-și duce familia într-un loc sigur (reclamanta era împreună cu feciorul, nora). La 28.02.2023 a întrat în Republica Moldova, însă a fost reținută.

Învederează că, atât în cererea de azil, cât și în cadrul interviului, a indicat motivele solicitării azilului, zona din care provine, invocând dorința de a asigura securitatea fiului și soției acestuia și a viitorului copil, fapt la care Direcția de azil și apatride prin decizia emisă ***** din ***** nici nu s-a expus, făcând trimitere abstractă la careva portaluri, fără a face referire la cele indicate de reclamantă.

Susține reclamanta că, în vederea motivării celor indicate supra, a reiterat că fiul său, Khersonski Viachaslau, a.n. *****, cetățean al statului *****, a plecat din țara de origine din cauza persecutărilor asupra simpatizanților/ susținătorilor opoziției, fiind amenințat că-i va fi preluată activitatea pe care o desfășura, iar în caz de nesupunere va avea și conflicte cu legea, deoarece a participat la mitingurile organizate de mișcarea "Вясна”, în urma cărora au fost efectuate rețineri și arestări, fapt ce a vizat securitatea acestuia.

Referitor la mișcarea ”Вясна”, a precizat că a fost consultată informația din țara de origine, care a fost publicată pe canalele/portalurile de știri: https://spring96.org/ru/news /112580: „noi fapte de persecuție politică a *****ilor - detențiile, perchezițiile, torturile în centrele de detenție continuă în *****, se exercită presiuni asupra prizonierilor politici, iar produsele presei independente sunt recunoscute ca materiale extremiste. Au loc represiuni împotriva cetățenilor care își exprimă active poziția civilă - informații care sunt actualizate în mod constant”, precum și de pe canalul https://spring96.org/ru/news/112560: „Centrul pentru Drepturile Omului „Viasna” recunoscut ca „formatie extremistă”.

În motivarea deciziei, Direcția face referire doar asupra unei forme de protecție, protecția umanitară, pe când prin cererea depusă din 03.03.2023, reclamanta a solicitat acordarea unei forme de protecție, însă a fost ignorat în totalitate aspectul protecției umanitare, ignorând aspectul real al situației și zonei geografice de origine a reclamantei. Direcția a făcut trimitere doar asupra faptului că solicitantul nu întrunește careva conditii prevăzute de Convenția din 1951.

Un alt aspect reflectat în decizia contestată este că, potrivit notei Serviciului de Informație și Securitate n***** din ***** reclamanta „prezintă pericol pentru ordinea publică sau pentru securitatea Republicii Moldova”, fară a se prezenta careva probe sau argumente pertinente.

În acest sens, remarcă că, nu a fost prezentată nici o sentință prin care reclamanta să fie condamnată definitiv, atâta timp cât s-a aflat pe teritoriul statului ***** sau al Ucrainei, nu i-a fost încriminat nimic, nu a avut nici un statut de bănuit sau învinuit, până la trecerea frontierei nu s-a aflat în căutare. În actele prezentate de Interpol, nu se comunică faptul ca aceasta este sau nu condamnată, doar se impută careva acțiuni neprobate.

Consideră că, în cazul lipsirii statutului de refugiat, nu va beneficia de protecție, fiindu-i îngrădit dreptul consacrat conform Convenției privind statutul de refugiat, încheiat la Geneva la 28.07.1951 și Protocolul privind statutul refugiaților, încheiat la New York la 31.01.1967.

În susținerea solicitării statutului de refugiat, reclamanta a comunicat că deja există un precedent când decizia de refuz a Direcției emisă în baza notelor SIS neargumentate a fost anulată - cazul profesorilor turci, unde Biroul de migrație și azil al MAI a revizuit actele administrative emise în privința cetățenilor turci, ca urmare a hotărârii CtEDO - cazul Ozdil și alții vs Republica Moldova nr.42305/18 din 11.06.2019, precum și a Raportului Special privind rezultatele investigării din oficiu a cazului de îndepărtare a unui grup de cetățeni turci de pe teritoriul Republicii Moldova, în care este prezentată analiza detaliată a situației, potrivit cărora, în lipsa unor concluzii veridice bazate pe probe concludente 7 persoane au fost extrădate/expulzate ilegal.

Consideră reclamanta că întrunește condițiile statutului de refugiat, deoarece este cetățean al statului *****, unde în deplină desfășurare sunt acțiuni de persecuție a persoanelor care nu împărtășesc ideologiile actualei puteri, un stat cu regim totalitar, respectiv, există pericolul eminent de a fi persecutată pe motiv de simpatizare și susținător de opoziție.

Cere reclamanta Khersonskaya Liudmila anularea Deciziei ***** din 27.02.2023 a Direcției Azil și Apatridie al Inspectoratului General pentru Migrațiune.

Hotărîrea instanţei de fond ce constituie obiectul apelului:

Prin hotărârea Judecătoriei Chişinău (sediul Rîșcani) din 23 septembrie 2024, s-a respins acțiunea în contencios administrativ înaintată de Khersonskaya Liudmila către Inspectoratul General pentru Migrație, Direcția Azil și Apatridie privind anularea actului administrativ individual defavorabil.

Verificarea admisibilității apelului:

Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, la 21.10.2024, Khersonskaya Liudmila a declarat apel asupra hotărârii Judecătoriei Chişinău (sediu Rîșcani) din 23 septembrie 2024.

În conformitate cu prevederile art. 232 alin. (1) Cod administrativ, apelul se depune la instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată în termen de 30 de zile de la pronunţarea dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic. Instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată transmite neîntîrziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărîrii, instanţei de apel.

Din materialele cauzei rezultă că, la caz hotărîrea instanţei de fond a fost pronunţată public la 23 septembrie 2024, iar cererea de apel a fost depusă la 21.10.2024. Prin urmare, Completul judiciar constată că, apelul declarat a fost depus în interiorul termenului legal.

Potrivit art. 232 alin. (2) Cod administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărîrii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată.

În speță, hotărîrea motivată a fost notificată părții apelante la data de 20.01.2025, iar motivarea apelului a fost depusă la 19.02.2024, cu respectarea prevederilor art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

Argumentele apelantului vis-a-vis de pretinsa ilegalitate a hotărîrii atacate cu apel:

În susținerea apelului, apelanta Khersonskaya Liudmila a reiterat poziția expusă prin cererea de chemare în judecată, invocând că, instanța de fond a emis o soluție ilegală și neîntemeiată, fără a da apreciere argumentelor reclamantei, din care rezidă cert că decizia de refuz în acordarea unei forme de protecție în R. Moldova este pasibilă anulării.

Subliniază că, întrunește în totalitate condițiile pentru acordarea statutului de refugiat, care se recunoaște la solicitare, străinului care, în virtutea unei temeri bine întemeiate de a fi persecutat pe motive de rasă, religie, naționalitate, apartenență la un anumit grup social sau opinie politică, se află înafara țării a cărei cetățenie o deține și care nu poate sau, datorită acestei temeri, nu dorește să se pună sub protecția acestei țări, sau care, nedeținând nici o cetățenie și găsindu-se în afara țării în care își avea domiciliul legal și obișnuit, ca urmare a unor astfel de evenimente, nu poate sau, datorită respectivei temeri, nu dorește să se reîntoarcă.

În cumulul argumentelor de drept și de fapt expuse mai sus, constată oportunitatea admiterii apelului, cu casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii, în sensul formulat.

Argumentele părții intimate vis-avis de apelul declarat:

Prin referința depusă, reprezentantul intimatului Inspectoratul General pentru Migrație, Iulia Grossu, a solicitat respingerea apelului, cu menținerea hotărârii primei instanță, ca fiind legală și întemeiată.

Argumentele participanţilor invocate în cadrul judecării apelului:

Apelanta Khersonskaya Liudmila și reprezentantul său, avocatul Timotin Iulian, în şedinţa instanței de apel nu s-a prezentat din motive necunoscute, deși a fost înștiințată legal despre locul, data şi ora examinării cauzei, despre motivele neprezentei nu a informat instanța de apel, nu a înaintat cerere de amânare a ședinței, solicitând prin cererea de apel examinarea cauzei în lipsa sa, în caz de neprezentare, motiv din care, pornind de la reglementările art.239 alin. (2) Cod administrativ, Completul judiciar a dispus judecarea cauzei în absența acesteia.

Reprezentantul intimatului Inspectoratul General pentru Migrație, Iulia Grossu, a pledat pentru respingerea apelului și menținerea în vigoare a hotărârii primei instanțe.

Audiind poziția părții prezente în ședința de judecată, studiind materialele dosarului şi înscrisurile administrate, verificând argumentele expuse în cererea de apel, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru conchide că, apelul declarat de Khersonskaya Liudmila este neîntemeiat, motiv din care urmează a fi respins, cu menţinerea hotărîrii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 23 septembrie 2024, din următoarele considerente.

Aprecierea instanţei de apel a argumentelor părţilor şi cadrului legal aplicabil speţei:

În conformitate cu prevederile art. 195 Cod administrativ, procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art.169–171.

Potrivit dispoziţiilor art. 219 alin. (1), (3) Cod administrativ, (1) Instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. (3) Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, examinînd cererea de apel, instanţa de apel adoptă una dintre următoarele decizii- respinge apelul.

Conform art. 239 Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

În temeiul art.240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.

Hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanţele care au importanţă la soluţionarea cauzei şi care au fost verificate în şedinţa de judecată multilateral, complet, fiind elucidate probele privind circumstanţele constatate ale cauzei.

Prevederile legale enunţate impun în mod expres, obligația instanţei de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Respectiv, conform practicii CEDO instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze doar la însuşirea motivelor și concluziilor date de instanţa inferioară. (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis v. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Completul de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Centru, analizând legalitatea hotărârii pronunţate în raport cu prevederile art.225 Cod administrativ; art. 239 – 241 Cod de procedură civilă, constată că aceasta urmează a fi menţinută, or instanţa de fond, corect a elucidat şi constatat circumstanţele cauzei, a verificat şi apreciat obiectiv, probele prezente la materialele cauzei, stabilind corect circumstanțele de fapt și aplicând corect legislația pertinentă ce guvernează raportul litigios.

Materialul probatoriu, administrat la dosar, denotă următoarea stare de fapt:

La data de 18.05.2023 solicitantul de azil s-a adresat cu cerere Inspectoratului General pentru Migrație, Direcția azil și apatridie.

Prin decizia Inspectoratului General pentru Migrație a Ministerului Afacerilor Interne ***** din *****, s-a respins cererea de azil, în temeiul art.19 alin.(3) din Constituția Republicii Moldova, art.4 alin.(3) și art.60 alin.(1) lit. c) din legea nr.207 din 18.12.2008 privind azilul în Republica Moldova (f.d.9-16).

Reclamanta a recepționat decizia în cauză la data de 28.02.2023 (f.d.8).

Nefiind de acord cu decizia Inspectoratului General pentru Migrație a Ministerului Afacerilor Interne cu ***** din *****, Khersonskaya Liudmila, la *****, s-a adresat cu prezenta acțiune în instanța de judecată, solicitând anularea acesteia, ca fiind neîntemeiată.

Admisibilitatea acțiunii:

Prevederi relevante ale Codului administrativ sunt următoarele:

Articolul 20. Acţiunea în contencios administrativ

Dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Articolul 206. Felurile acţiunilor în contencios administrativ

(1) O acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare);

Reieșind din cerințele formulate în cererea de chemare în judecată, rezultă că, acțiunea reclamantei este una în contestare.

Articolul 191. Competenţa jurisdicţională pentru acţiunea în contencios administrativ

(1) Cu excepţia cazurilor prevăzute la alin. (2) şi (3), judecătoriile soluţionează în fond toate acţiunile în contencios administrativ.

Articolul 196. Competenţa teritorială pentru acţiunea în contencios administrativ

(1) Acţiunea în contencios administrativ se depune la instanţa de judecată în a cărei rază teritorială îşi are sediul autoritatea publică care a desfăşurat activitatea administrativă contestată, daca legea nu prevede altfel.

Ținînd cont de obiectul acțiunii, sediul autorității publice pîrîte, precum și avînd în vedere prevederile art.191 alin. (1) Cod administrativ, examinarea prezentei cauze ține de competența Judecătoriei Chișinău, or obiectul acesteia nu se regăsește în excepțiile de la alin.(2) și (3) a art.191 Cod administrativ.

Astfel, acțiunea în contencios administrativ a fost înaintată de reclamantă, cu respectarea competenței jurisdicționale și teritoriale.

Articolul 17. Dreptul vătămat

Drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Se reține, că prin acțiunea depusă, Khersonskaya Liudmila a revendicat apărarea pe calea controlului judecătoresc a dreptului său, în sensul art.17 Cod administrativ, cauzat prin activitate administrativă a Inspectoratului General pentru Migrație.

Articolul 39. Accesul liber la justiţie

(1) Controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit.

(2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Articolul 189. Înaintarea acţiunii în contencios administrativ

(1) Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

Articolul 10. Actul administrativ individual

(1) Actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Articolul 11. Categoriile actelor administrative individuale

(1) Actele administrative individuale pot fi:

a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat;

Instanța de apel statuează că, decizia Inspectoratului General pentru Migrație ***** din *****, constituie act defavorabil reclamantei.

Articolul 19. Cererea prealabilă

Cererea prealabilă este instituţia care oferă o cale de soluţionare prejudiciară a litigiilor administrative.

Articolul 163. Neefectuarea procedurii de examinare a cererii prealabile

Procedura de examinare a cererii prealabile nu se efectuează dacă:

c) legea prevede expres adresarea nemijlocită în instanţa de judecată.

Articolul 209. Termenul de înaintare a acţiunii în contencios administrativ

(1) Acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la:

b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă.

Potrivit art. 61 alin. (1) al Legii privind azilul în Republica Moldova nr.270 din 18.12.2008, deciziile Direcţiei azil şi integrare privind cererile de azil pot fi atacate pe calea contenciosului administrativ, fără respectarea vreunei proceduri prealabile.

Astfel, coroborând prevederile normelor legale citate anterior, cu circumstanțele de fapt ale cauzei, Completul judiciar statuează că, acțiunea înaintată de Khersonskaya Liudmila, a fost depusă în instanța de contencios administrativ în termen, ne fiind necesară respectarea procedurii prealabile, din care motive, instanța de fond corect a conchis asupra admisibilității acțiunii și a reținut spre examinare fondul cerințelor formulate în acțiune.

Referitor la fondul acțiunii:

Prevederi relevante ale Codului administrativ sunt următoarele:

Articolul 224. Hotărîrile instanţei de judecată

(1) Examinînd acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri:

f) respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit. a)–e).

Prin hotărârea Judecătoriei Chişinău (sediu Rîșcani) din 23 septembrie 2024, s-a respins acțiunea în contencios administrativ înaintată de Khersonskaya Liudmila către Inspectoratul General pentru Migrație, Direcția Azil și Apatridie privind anularea actului administrativ individual defavorabil.

Judecând cauza în ordine de apel, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide că soluția fondului este una întemeiată, urmând a fi menținută, din considerentele ce vor fi expuse în continuare.

LEGISLAȚIA PERTINENTĂ(în vigoare la data emiterii actului administrativ contestat):

Legea nr. 270 din 18.12.2008 privind azilul în Republica Moldova

Articolul 3. Noţiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noţiuni principale semnifică:

azil – instituţie juridică prin al cărei intermediu statul oferă străinului protecţie, recunoscîndu-i statutul de refugiat și acordîndu-i protecție umanitară, protecție temporară sau azil politic;

azil politic – protecţie excepţională acordată străinului de către Preşedintele Republicii Moldova;

beneficiar de protecție internațională – cetățean străin sau apatrid căruia i s-a recunoscut statutul de refugiat sau i s-a acordat protecție umanitară, astfel cum sînt definite la art.17 și 19;

Articolul 16 Formele de protecţie

În condiţiile prezentei legi, pe teritoriul Republicii Moldova persoanei i se acordă una din următoarele forme de protecţie: a) statutul de refugiat; b) protecţie umanitară; c) protecţie temporară; d) azil politic.

Articolul 17 Statutul de refugiat

(1) Statutul de refugiat se recunoaşte, la solicitare, străinului care, în virtutea unei temeri bine întemeiate de a fi persecutat pe motive de rasă, religie, naţionalitate, apartenenţă la un anumit grup social sau opinie politică, se află în afara ţării a cărei cetăţenie o deţine şi care nu poate sau, datorită acestei temeri, nu doreşte să se pună sub protecţia acestei ţări; sau care, nedeţinînd nici o cetăţenie şi găsindu-se în afara ţării în care îşi avea domiciliul legal şi obişnuit, ca urmare a unor astfel de evenimente, nu poate sau, datorită respectivei temeri, nu doreşte să se reîntoarcă.

Articolul 19 Protecţia umanitară

Protecţia umanitară se acordă străinului care nu îndeplineşte condiţiile pentru recunoaşterea statutului de refugiat, dar în a cărui privinţă există motive serioase şi întemeiate de a crede că, în cazul în care ar fi trimis în ţara sa de origine, ar fi supus unui risc real de a suferi vătămările grave definite la art.45 alin.(3) şi nu poate sau, ca urmare a acestui risc, nu doreşte să obţină protecţia respectivei ţări.

Articolul 43 Cerinţele privind examinarea cererii

(1) Cererile de azil sînt examinate în mod individual, obiectiv şi imparţial de către un personal calificat, care cunoaşte standardele relevante aplicabile în domeniul legislaţiei privind azilul.

(2) La examinarea cererii se vor lua în considerare informaţiile precise şi actualizate din surse diferite despre situaţia generală din ţara de origine a solicitantului de azil, pentru evaluarea situaţiei lui personale.

(3) Motivele de acordare a unei forme de protecţie, în condiţiile prezentei legi, se examinează în cadrul unei proceduri unice, succesiv, din perspectiva corespunderii definiţiei de refugiat şi aflării în una din situaţiile pentru care se acordă protecţie umanitară.

(4) Cererile de acordare a protecţiei temporare se examinează în conformitate cu art.22–27.

Articolul 44 Beneficiul dubiului

Atunci cînd o parte din motive sau cînd toate motivele invocate în cererea de azil, care ar justifica acordarea unei forme de protecţie, nu sînt probate cu documente sau cu alte dovezi, se acordă beneficiul dubiului dacă sînt îndeplinite, cumulativ, următoarele condiţii:

a) solicitantul a depus toate eforturile pentru a-şi susţine cererea de azil;

b) toate elementele relevante aflate la dispoziţia solicitantului au fost prezentate, iar lipsa unor astfel de elemente a fost justificată în mod rezonabil;

c) declaraţiile solicitantului sînt considerate coerente şi plauzibile şi nu sînt contrazise de informaţiile din ţara de origine, relevante pentru cazul acestuia;

d) solicitantul a depus cererea de azil cît mai curînd posibil, iar eventuala întîrziere este justificată prin motive întemeiate;

e) credibilitatea generală a solicitantului a fost stabilită.

Articolul 45 Persecuţia şi vătămările grave

(1) Actele considerate ca fiind o persecuţie, în sensul art.17, trebuie:

a) să fie suficient de grave prin natura sau prin repetarea lor pentru a putea constitui o violare gravă a drepturilor fundamentale ale omului, în special a drepturilor de la care nu se pot face derogări potrivit art.15 alin.(2) din Convenţia europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, încheiată la Roma la 4 noiembrie 1950, ratificată de Republica Moldova prin Hotărîrea Parlamentului nr.1298-XII din 24 iulie 1997;

b) să reprezinte o multitudine de măsuri, inclusiv violări ale drepturilor omului, care sînt suficient de grave pentru a afecta o persoană în măsura menţionată la lit.a).

(2) Actele de persecuţie care pot fi calificate ca atare potrivit alin.(1) pot să ia forma:

a) actelor de violenţă fizică şi psihică, inclusiv a celor de violenţă sexuală;

b) măsurilor legale, administrative, poliţieneşti şi/sau judiciare care sînt discriminatorii sau care sînt aplicate într-o manieră discriminatorie;

c) acuzării sau pedepsei discriminatorii sau disproporţionate;

d) imposibilităţii rejudecării ca urmare a unei pedepse discriminatorii sau disproporţionate;

e) acuzării sau pedepsirii ca urmare a refuzului de îndeplinire a serviciului militar în caz de conflict, atunci cînd îndeplinirea serviciului militar ar presupune săvîrşirea de infracţiuni sau de acte care cad sub incidenţa clauzelor de excludere prevăzute la art.17;

f) abuzurilor și actelor discriminatorii împotriva unor persoane din motive de gen sau abuzurilor și actelor discriminatorii împotriva minorilor.

(3) Prin vătămări grave, în sensul prezentei legi, se înţelege prezenţa uneia din următoarele situaţii:

a) existenţa unei condamnări la pedeapsă capitală sau existenţa pericolului execuţiei;

b) tortura sau tratamentele ori pedepsele inumane sau degradante aplicate solicitantului în ţara sa de origine;

c) ameninţarea gravă şi individuală la viaţa sau la integritatea corporală a unui civil din motive de violenţă generalizată în situaţii de conflict armat internaţional sau intern.

Articolul 46 Motive de persecuţie

(1) La aprecierea motivelor de persecuţie, autorităţile competente trebuie să ţină cont de următorii factori:

a) conceptul de rasă, care include considerente de culoare, descendenţă sau de apartenenţă la un anumit grup etnic;

b) conceptul de religie, care include orientarea spre credinţe teiste, nonateiste şi ateiste, participarea sau neparticiparea la ritualuri formale în public sau în mod privat, fie singur, fie împreună cu alţii, alte acte religioase sau exprimări ale credinţelor, sau forme de conduită personală ori comună bazate sau impuse de o anumită religie;

c) conceptul de naţionalitate nu se va limita la noţiunea de cetăţenie sau la apatridie, dar va include apartenenţa la un grup determinat prin identitatea sa culturală, etnică sau lingvistică, prin originile geografice sau politice comune ori prin relaţia pe care o are cu populaţia unui alt stat;

d) conceptul de grup social, în cazul în care:

- membrii numitului grup au caracteristici înnăscute sau un trecut comun, care nu poate fi schimbat, sau trăsături ori credinţe atît de importante pentru identitate şi conştiinţă încît persoana nu poate fi forţată să renunţe la ele;

- grupul are o identitate distinctă în ţara respectivă deoarece este perceput ca fiind diferit de restul societăţii;

- în funcţie de circumstanţele din ţara de origine, un anumit grup social poate include un grup bazat pe trăsături comune orientării sexuale. Orientarea sexuală nu poate fi considerată o trăsătură a grupului social, în sensul prezentului articol, atunci cînd acţiunile specifice orientării sexuale sînt fapte penale potrivit legislaţiei Republicii Moldova. Aspectele referitoare la sexe pot fi incluse în noţiunea de orientare sexuală, cu condiţia să nu fie unicul motiv al aplicării acestui articol;

e) conceptul de opinie politică, care include deţinerea unei opinii cu privire la o anumită problemă, legată de eventuali agenţi de persecuţie menţionaţi la art.47 şi de politicele şi metodele acestora, indiferent dacă acea opinie a fost sau nu manifestată de solicitant.

(2) Conform noţiunii de refugiat, trebuie să existe o legătură între motivele menţionate în prezentul articol şi actele de persecuţie stabilite la art.45 alin.(1) şi (2).

(3) În evaluarea temerii bine întemeiate de persecuţie nu are importanţă că solicitantul are trăsăturile rasiale, religioase, de naţionalitate, sociale sau politice care au determinat acţiunea de persecuţie, cu condiţia ca o asemenea caracteristică să-i fi fost atribuită de către agentul de persecuţie.

Articolul 47 Agenţii de persecuţie sau vătămări grave

Agenţi de persecuţie sau vătămări grave sînt:

a) statul;

b) partidele sau organizaţiile care au sub control statul sau o parte importantă din teritoriul statului;

c) agenţii neguvernamentali, în cazul în care se poate demonstra că agenţii menţionaţi la lit.a) şi b), inclusiv organizaţiile internaţionale, nu pot sau nu doresc să acorde o protecţie împotriva persecuţiei sau a vătămărilor grave în sensul art.47.

Articolul 48 Temerea bine întemeiată de a fi persecutat sau riscul real de a fi supus unor vătămări grave

(1) La evaluarea temerii bine întemeiate de persecuţie sau a riscului real de a fi supus unor vătămări grave, autorităţile competente trebuie să se bazeze atît pe evenimente care au avut loc anterior părăsirii ţării de origine, cît şi pe cele care s-au desfăşurat ulterior părăsirii ţării sale de origine.

(2) O temere bine întemeiată de persecuţie sau un risc real de a fi supus unor vătămări grave se poate baza pe acţiuni exercitate de solicitant după părăsirea ţării de origine, în special în cazul în care s-a stabilit că acţiunile respective constituie expresia şi continuarea convingerilor sau a orientărilor pe care le avea în ţara de origine.

Cu referire la cauza dedusă judecății, Colegiul reține că, la 18.05.2023, apelanta/reclamantă Khersonskaya Liudmila, a adresat Inspectoratului General pentru Migrație, Direcția azil și apatridie cererea de acordare a protecției, sub formă de azil.

Instanța de apel punctează că, potrivit notei de Interviu, Khersonskaya Liudmila a indicat că, are și cetățenie israeliană (în bază de rudenie), iar la cererea depusă, a anexat pașaportul național de călătorie din Israel, obținut în Israel. În calitate de motive a solicitării azilului în Republica Moldova este că în Republica Moldova este familia ei, adică fiul și nepoțica cu care vrea să fie mai aproape.

Totodată, a indicat că a plecat din *****, pentru că fiul ei a avut o afacere și s-au început probleme cu autoritățile din *****, din cauza că i s-a propus să susțină careva persoane din conducere, iar acesta a refuzat, motiv din care autoritățile organizau diferite verificări în firmă și îi impuneau diferite amenzi. Au început presiunile în privința lui și în privința reclamantei. În 2020 s-a întors în țara de baștină, Ucraina. Când a început războiul, a plecat în Polonia, Georgia, Republica Moldova, Israel.

În cadrul interviului, reclamanta a mai declarat că, nu face parte dintr-un partid politic, nu a suferit vreo condamnare în ţara de origine, nu a fost arestată, reţinută sau judecată, însă a invocat că nu poate să se întoarcă în *****, pentru că se teme pentru viața și securitatea sa, fiind învinuită de fapte pe care nu le-a săvârșit. În Israel nu este nici un pericol pentru viața și sănătatea sa, însă nu vrea să

se întoarcă, deoarece vrea să fie alături de fiu și nepoțica, care se află în Republica Moldova.

Colegiul notează că, pentru admiterea cererii de azil, este necesară efectuarea unei aprecieri individuale în care solicitantul să demonstreze că există justificarea temerilor sale de persecuție, la fel, trebuie stabilită o legătură cauzală între motivele menţionate și actele de persecuție (art.43-46 din Legea nr.270 din 18.12.2008), iar în cazul în care nu se poate stabili această legătură, este dificil de apreciat că acesta are nevoie de protecția unui alt stat.

Completul judiciar învederează de asemenea și faptul că, este imperios de a stabili, dacă solicitantul implicat s-ar afla personal în pericol de a fi supus persecuției în țara în care s-ar reîntoarce, or, existența unui sistem organizat de violări evidente ale drepturilor omului într-o țară, neconstituind un motiv suficient pentru a stabili că o persoană ar fi expusă pericolului de persecuție.

Reieșind din conținutul reglementărilor legale pre-citate, raportate la circumstanțele de fapt descrise supra, Colegiul conchide că, prima instanță corect a stabilit că, în speță, nu au fost întrunite temeiurile legale pentru acordarea azilului, în contextul în care ultima nu a justificat iminența persecutării sale în țara de origine pe principii stabilite de lege pentru acordarea azilului din partea unor agenții de persecuție sau vătămări grave, după cum acestea sunt definite de art.47 din Legea nr.270 din 18.12.2008 și, respectiv, existența unei temeri bine întemeiate a reclamantei de a fi persecutată sau existența riscului real de a fi supusă unor vătămări grave în țara de origine.

Colegiul remarcă la acest capitol că, drept motiv pentru plecarea din ***** a reclamantei, a servit faptul că, fiul său a avut probleme cu autorităţile de stat, însă nu au fost constatate și probate careva acte de persecuţie sau limitări de drepturi, anume în privința sa.

În același context, cu referire la motivele de persecuție invocate de reclamantă, precum că aceasta este cetățean *****, unde sânt în plină desfășurare acțiuni de persecuție a persoanelor care nu împărtășesc ideologiile actualei puteri, un stat cu regim totalitar, instanța de apel notează că, reclamanta nu a prezentat probe sau detalii suplimentare care să demonstreze existența acestor acțiuni de persecuție din partea statului în privința sa. Cu atât mai mult că, din actele cauzei se denotă că, reclamanta/apelantă a părăsit țara în anul 2020, plecând din Republica ***** fără a întâmpina careva impedimente la plecare din partea autorităților din țara sa de origine.

Cât privește alegațiile reclamantei/apelante privind riscul de a fi persecutată de autorităţi pe motiv că este susţinătorul şi simpatizantul opoziţiei, Colegiul atestă că, nici în cererea sa de azil, și nici în cadrul desfășurării interviului, solicitanta de azil nu a făcut referire la aceste circumstanțe, și nu a prezentat careva date şi dovezi, din care ar reieși că ultima a participat la careva reuniuni, mitinguri,

adunări în masă în care şi-ar fi expus poziţia civică, politică, social-economică, care ar fi atras atenţia societăţii, iar ca rezultat a fost supusă unui tratament neechitabil din partea autorităţilor statului.

Nu în ultimul rând, Colegiul reliefează că Khersonskaya Liudmila este inclusiv cetățean al *****, unde în timpul șederii sale, potrivit celor declarate în nota de interviu, nu a întâmpinat careva impedimente de natură politică sau de persecuție.

Pe cale de consecință, Colegiul va aprecia ca fiind justă și întemeiată concluzia primei instanțe privind netemeinicia revendicărilor formulate de reclamantă prin prezenta acțiune, or, din materialele cauzei, rezultă în mod cert că, aceasta din urmă a părăsit țara de origine în mod legal, având tangență directă cu autoritățile de stat, nefiind constrânsă în mod forțat sau prin intermediul unor acțiuni ale autorităților de stat sau care prezintă pericol pentru sănătatea și siguranța acesteia să plece din țara de origine. Astfel, ne fiind demonstrat că autorităţile din ţara sa, de origine îi cunoşteau opiniile înaintate de părăsirea ţării.

Corespunzător, prima instanță a concluzionat că, pretinsele acte de persecuție invocate, urmează a fi apreciate în mod critic, or, reclamanta nu a prezentat suficiente dovezi care să le susțină, ne fiind probată existența unor acte de persecuție care să îndeplinească cerințele prevăzute de art.45 alin.(1) și (2) din Legea nr.270 din 18.12.2008.

Totodată, examinând existența unei temeri bine întemeiate a reclamantei Khersonskaya Liudmila de a fi persecutată sau riscul real de a fi supusă unor vătămări grave, urmare a analizei evenimentelor care au avut loc anterior părăsirii țării de origine, cât și a celor care s-au desfășurat ulterior, prin prisma art.46 din Legea nr. 270 din 18.12.2008, Colegiul va reitera concluzia primei instanțe, potrivit căreia, aceste temeri nu au o bază factologică.

Instanța de apel constată că, potrivit notei de interviu, reclamanta Khersonskaya Liudmila a fost arestată în Republica Moldova, pe motivul presupunerii că autoritățile din Republica ***** au dat-o în căutare internațională pentru intenție de excrocherie.

La acest capitol, Colegiul ține să precizeze că, fapta imputată reclamantei nu presupune urmărirea sau pedepsirea acesteia pentru infracţiuni cu caracter politic, iar teama de astfel de urmărire, nu-i conferă solicitantului, calitatea de refugiat.

În ordinea de idei descrisă supra, Completul judiciar atestă că, în cadrul cercetării judecătorești, s-a constatat fără echivoc că, Khersonskaya Liudmila nu are nevoie de protecție internațională, întrucât aceasta a indicat în nota de interviu că are posibilitatea de a se întoarce în Israel, însă nu vrea.

Pe cale de consecință, Colegiul învederează că, reclamanta/apelantă, nu a prezentat nici Inspectoratului General pentru Migrație în cadrul procedurii administrative, nici în cadrul examinării cauzei în fond, probe pertinente,

concludente și admisibile privind prezența temerilor întemeiate, care ar confirma riscul persecutării sale în țara de origine pe motive de rasă, religie, naționalitate, apartenență la un anumit grup social sau opinie politică, precum și că, datorită acestor temeri, nu se poate afla sub protecția țării, a cărei cetățenie o deține sau datorită respectivei temeri, nu dorește să se reîntoarcă.

Concomitent, Completul judiciar atestă că, la emiterea actului administrativ individual emis, autoritatea pârâtă – Direcția Azil și Apatridie a Inspectoratului General pentru Migrație, a luat în considerare faptul că, solicitantul de azil nu a probat într-o măsură rezonabilă că, reîntoarcerea sa în țara de origine, ar deveni intolerabilă pentru sine, din motivele enunțate în definiția refugiatului.

Prin urmare, instanța de fond nu a identificat nici un motiv imperios de temere, or, analizând motivele invocate de către solicitantul de azil, se denotă că, revendicările formulate în acțiune sânt neîntemeiate și urmează a fi respinse, ne fiind stabilite careva acțiuni care ar fi îndreptate asupra sa, ce ar prezenta un pericol pentru viața personală.

Colegiul notează că, pentru a fi anulat un act administrativ, reclamantul exercitând dreptul său la acțiune, urmează nu doar la general să-și expună dezacordul cu activitatea administrativă, ci să-și întemeieze cererea de chemare în judecată pe prevederile exprese a legii: 1) în cazul în care consideră că actul administrativ este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii, să indice expres care anume norme legale, în viziunea lui, au fost încălcate; 2) în cazul în care consideră că actul administrativ este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței, urmează să facă referire la normele juridice care reglementează competența, astfel, încât să dovedească încălcarea acesteia; 3) în cazul în care invocă că actul administrativ este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite, urmează să indice expres normele procedurale care au fost încălcate, precum și alte temeiuri prevăzute de art. 141 din Codul Administrativ.

La caz, nici unul din temeiurile invocate de reclamanta/apelantă întru anularea actului administrativ individual defavorabil, nu atinge nivelul minim pentru a putea fi reținut ca temei de anulabilitate sau de nulitate a actului administrativ, or, actul contestat este emis conform legii, cu respectarea procedurii stabilite și de către organul competent.

Urmare a constatărilor detaliate supra, Colegiul concluzionează că, argumentele expuse în cererea de apel sunt lipsite de substanță obiectivă, iar instanța de fond - reieșind din cumulul probelor administrate, a soluționat cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, în consecință hotărârea emisă fiind legală şi întemeiată, în corespundere cu art. 130 CPC.

Prin prisma acestor constatări, Completul judiciar concluzionează că la caz dubiul judiciar a fost înlăturat, netemeinicia cerințelor părții apelante fiind demonstrată, iar argumentele invocate de către apelant, poartă caracter pur formal.

În lumina celor enunțate supra, reieșind din faptul că, actul administrativ contestat este legal, anularea acestuia pe motive formale fiind inadmisibilă, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge cererea de apel depusă de Khersonskaya Liudmila, cu menținerea în vigoare a hotărârii primei instanțe, fără modificări.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin (1) lit. a) Cod administrativ, art. 389-390 CPC, Completul de Contencios Administrativ din cadrul Colegiului Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Centru

D E C I D E :

Apelul declarat de Khersonskaya Liudmila, ***se respinge.***

Se menține hotărîrea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 23 septembrie 2024.

Decizia este executorie de la emitere, însă poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie.

Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni.

Președintele completului,

Judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Dașchevici Grigore

Bostan Angela